

PBTconsult

toegankelijkheidsadviseurs

VERKLARING ITS-KEURMERK OBJECT

Stichting ter Bevordering van een Integrale Samenleving (SIS), te dezen vertegenwoordigd door PBT Consult bv verklaart

dat het ontwerp van de hieronder vermelde producten voldoet aan de toegankelijkheidseisen zoals gesteld in de ITS-criteria 2011 (update 2012). De ITS-criteria zijn in overleg met de Chronisch zieken en Gehandicaptenraad Nederland (CG-Raad) opgesteld en gelden als de toegankelijkheidsstandaard in Nederland.

De CG-Raad heeft het SIS exclusief gemandateerd om namens haar in Nederland ITS-keuringen uit te voeren en daarbij behorende verklaringen op te stellen.

Opdrachtgever	BWASTE International bv Harderwijkerstraat 7 7418 BA Deventer
Merk / Type	Lumio en Bastia®
Productomschrijving	Lumio en Bastia® ondergronds afvalinzamelsysteem. Dit afvalinzamelsysteem bestaat uit: boven maaiveld een inwerpzuil met een opnamesysteem en inwerpopening (eventueel met toegangscontrole) op een voetgangersplatform. onder maaiveld het onderlijf in een betonput waar het systeem op staat en een invalbeveiliging (voor tijdens het ledigen van het systeem).
ITS-keurmerk nummer	ITS1287
Bijlage(n)	-
Opgesteld	26 februari 2013
Geldig tot	n.v.t.
Opmerkingen	Het is de verantwoordelijkheid van de fabrikant te onderzoeken welke andere Nederlandse normen en richtlijnen tevens van toepassing zijn op dit product. De fabrikant of zijn gevestigde gevolmachtigde dient PBTconsult, als vertegenwoordiger van SIS, op de hoogte te brengen van alle, zelfs geringe, wijzigingen, die betrekking hebben of kunnen hebben op het gebruik van de hierboven beschreven producten, die hij heeft aangebracht of overweegt aan te brengen aan deze producten. PBTconsult onderzoekt deze wijzigingen en deelt de fabrikant of diens gemachtigde mee of de verklaring van ITS-Keurmerk Object geldig blijft.

W. Jagersma
Directeur

Integrale Toegankelijkheid standaard 2018 (ITstandaard)

PBTconsult heeft de algemene toegankelijkheidsrichtlijnen en normen omgewerkt naar bouwtechnische eisen die kunnen worden toegepast bij ontwerp en realisatie van integraal toegankelijke projecten zodanig dat een synthese ontstaat tussen toegankelijkheidsrichtlijnen en de reguliere bouwkundige praktijk. Deze bouwtechnische eisen zijn vastgelegd in de door ons opgestelde Integrale Toegankelijkheid standaard 2018 (ITstandaard).

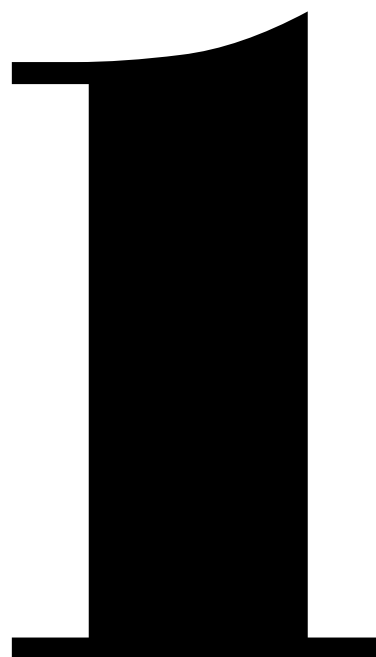
Wanneer een project voldoet aan de ITstandaard is in principe een integraal toegankelijk project gerealiseerd.

Deze versie vervangt de versie van 2012.

De Integrale Toegankelijkheid standaard 2018 is als volgt ingedeeld:

- [1 - Algemeen](#)
- [2 - Ergonomie](#)
- [3 - Criteria](#)
- [4 - Drempelwaarden](#)

DEEL

HOOFDSTUKKEN

- 01 Verantwoording
- 02 Inleiding
- 03 Uitgangspunten
- 04 ITs-categorieën
- 05 Begrippen

ALGEMEEN

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

1	Verantwoording	ALGEMEEN
01		Versie: 2018

Achtergrond	De vigerende ITstandaard (Integrale Toegankelijkheidsstandaard, versie 2012) heeft in de afgelopen jaren steeds geleid tot een continue proces van constructief meedenken en voortschrijdende inzichten over het oplossen van generieke toegankelijkheidsproblemen. De inhoud van de ITstandaard is aangepast aan deze ontwikkelingen. Er is gekozen om vanaf deze uitgave te werken aan doorlopende nieuwe uitgaven van (onder)delen van de criteria. Dit heeft o.a. tot gevolg dat, na deze geheel vernieuwde uitgave, jaarlijks alleen die onderdelen van de ITstandaard worden vervangen waar wijzigingen t.o.v. de vorige versie op zijn aangebracht. De ITstandaard is ontwikkeld als een praktisch toepasbare objectieve standaard om integraal toegankelijke projecten te kunnen realiseren op het niveau van maatvoeringen. De ITstandaard is hierdoor bruikbaar bij de opstelling van een Programma van Eisen en het bouwbestek. Ook is het bruikbaar als checklist voor het uitvoeren van een toegankelijkheidskeuring van een gebouw, evenement of object.
Structuur	De ITstandaard heeft vanaf deze uitgave (2018) de volgende structuur: <i>Deel 1:</i> Algemeen <i>Deel 2:</i> Ergonomische uitgangspunten <i>Deel 3:</i> Criteria <i>Deel 4:</i> Drempelwaarden <i>Deel 5:</i> Functionele gebouwweisen <i>Deel 6:</i> Praktijkrichtlijnen Delen 5 (functionele gebouwweisen) en 6 (praktijkrichtlijnen), worden separaat van de delen 1 t/m 4 uitgegeven.
Verantwoordelijkheid	De inhoud van deze criteria is samengesteld onder verantwoordelijkheid van PBTconsult BV. PBTconsult heeft voor wat betreft de inhoud overleg gevoerd met deskundigen op het gebied van toegankelijkheid (o.a. belangenorganisaties zoals Ieder(in), Oogvereniging, Hoormij en anderen) die PBTconsult adviseren bij het samenstellen van de criteria. De oorspronkelijke basis voor de ITstandaard is de uitgave Geboden Toegang (1973), later vervangen door het Handboek voor Toegankelijkheid (7^e herziene druk, 2013). Het Handboek voor Toegankelijkheid is een belangrijk richtinggevend standaardwerk voor toegankelijk bouwen in Nederland vanuit het perspectief van de gebruikers met beperkingen. Ook zijn (inter)nationale richtlijnen en standaarden gebruikt bij de samenstelling van de ITstandaard, waaronder de 2010 ADA, NEN-ISO 21542, DIN 18040-1, ASVV 2012, Neufert Architects' Data, Handboek Ergonomie/Human Factors.

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

1	Inleiding	ALGEMEEN
02		Versie: 2018

Inleiding

In bouwend Nederland worden de criteria van de Integrale Toegankelijkheidsstandaard (ITs-criteria) gehanteerd als praktisch toegepaste bouwstandaard. De ITs-criteria zijn concreet bruikbaar omdat deze de verstaalslag maken naar geactualiseerde bouwkundige technische eisen die kunnen worden toegepast bij ontwerp en realisatie van integraal toegankelijke projecten. Hierdoor ontstaat een synthese tussen de algemene toegankelijkheidsrichtlijnen, wet en normen en de reguliere bouwkundige praktijk.

De maatschappelijke kijk op toegankelijkheid, de wettelijke kaders en de technische mogelijkheden veranderen en zijn in ontwikkeling. Toegankelijkheid wordt de norm en ontoegankelijkheid de uitzondering. Dit is het richtinggevende wettelijke kader¹. Dit heeft gevolgen voor de nieuwe Omgevingswet² en de uitvoeringspraktijk. Tegelijkertijd willen potentiële gebruikers van de gebouwde omgeving weten welke toegankelijke kwaliteit ze in een specifieke situatie zullen aantreffen. De Nederlandse bevolking vergrijsst en daardoor wordt een toegankelijke samenleving, ook om economische redenen, steeds noodzakelijker.

De integratie van de 'kwaliteit toegankelijkheid' in het bouwvoorbereidingsproces en de uitvoering van de bouw wordt steeds meer en meer een standaard procedure. Vanuit de bouwwereld bestaat veel behoefte aan duidelijke aansturing over wat specifieke eisen van toegankelijkheid in een concrete situatie zijn, zowel voor nieuwbouw als bestaande bouw. De Integrale Toegankelijkheidsstandaard (ITs) beoogt als praktijkrichtlijn hieraan concreet invulling te geven.

Dit alles leidt ertoe dat de inhoud van de ITstandaard ook aan deze veranderingen onderhevig is en daarom wordt de ITstandaard2018 uitgebracht om de aansluiting te blijven maken op de ontwikkelingen. Deze versie vervangt de vorige versie uit 2012.

Bij de samenstelling van deze uitgave is vooral aandacht geschonken aan praktische haalbaarheid en toepassing van consistente logica, zonder dat daarbij de criteria zijn versoepeld. Aan de hand van bondige beschrijvingen en duidelijke tekeningen is, naar onze overtuiging, deze ITstandaard leesbaarder en praktisch beter toepasbaar gemaakt.

¹ Het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en het Besluit toegankelijkheid zijn in Nederland van kracht geworden, dit in relatie tot een geleidelijke verwezenlijking (van een toegankelijke samenleving) en het voorkomen van een onevenredige belasting voor publieke en private ondernemingen.

² De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. En alle regelgeving die in AMvB's en ministeriële regelingen onder deze wetten wordt opgenomen.

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

1	Uitgangspunten	ALGEMEEN
03		Versie: 2018

Inleiding	In dit hoofdstuk zijn de basisuitgangspunten gedefinieerd.
Integrale Toegankelijkheid	Integrale toegankelijkheid is de eigenschap van gemaakte voorzieningen (buitenruimten, producten, evenementen, gebouwen en woningen), die maakt dat mensen alle ruimten in die voorzieningen zo zelfstandig en gelijkwaardig mogelijk kunnen bereiken en betreden en alle functies in die voorzieningen zo zelfstandig en gelijkwaardig mogelijk kunnen gebruiken.
Integraliteit	Alle bouwkundige- en inrichtingselementen zijn op elkaar afgestemd en worden in samenhang gezien.
Mensen	Iedereen die redelijkerwijs in staat wordt geacht de voorziening gelijkwaardig en zelfstandig te gebruiken ³ .
Zelfstandig	Zelfstandig betekent zonder hulp van derden.
Gelijkwaardig	Een voorziening is op een gelijkwaardige manier toegankelijk wanneer - de gebruikswaarde gelijk is (iedereen kan er op dezelfde manier gebruik van maken) - de gebruiker geen speciale behandeling hoeft te krijgen - er geen extra handeling door personeel of derden is vereist
Bereiken	Mensen kunnen vanaf de openbare weg (of openbaar vervoer) bij het terrein en/of de gebouwen komen.
Betreden	Mensen kunnen het terrein op en/of de gebouwen en onderdelen van de accommodatie/het complex in komen.
Gebruiken	Mensen kunnen gebruik maken van de aangeboden diensten, objecten en functies op het terrein of in de gebouwen.

³ Mensen die zich bijvoorbeeld alleen plat in een bed verplaatsen vallen niet onder de primaire doelgroep van de ITs.

1	ITs-categorieën	ALGEMEEN
04		Versie: 2018

Categorieën

ITs-Basis

ITs-Totaal

ITs-Plus

Er zijn drie ITs-categorieën: ITs-Basis, ITs-Totaal en ITs-Plus.

Een eigenaar/exploitant/opdrachtgever/etc. van een object kan zelf bepalen welk deel moet voldoen aan de ITs. Het is ook mogelijk om bij gebouwcomplexen met meerdere functies of sectoren een gedeelte van het complex te laten voldoen. Voorwaarde hierbij is wel dat het gebied kan worden gezien als een volledig zelfstandige unit waarin alle voorzieningen die nodig zijn om te kunnen functioneren bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar zijn.

Alle ruimten en verkeersgebieden in het object waar bezoekers zonder begeleiding van een medewerker zelfstandig kunnen en mogen verblijven, alsmede de verkeersroutes en gebieden buiten het object (op het terrein behorende tot het object).

Alle ruimten en verkeersgebieden in het object met uitzondering van technische ruimten (CV-, ventilatieruimten), professionele keukenruimten, specifieke laboratoria en ruimten waar om veiligheidsredenen bijzondere eisen aan worden gesteld, alsmede de verkeersroutes en gebieden buiten het object (op het terrein behorende tot het object).

Deze categorie is ontwikkeld voor objecten die specifiek voor een bepaalde doelgroep worden gebouwd (bijv. een opleidingsinstituut voor blinden en slechtzienden). De basis is ITs, maar wel met aanvullende eisen die afhankelijk zijn van de aard van de functie van het object.

Voor alle drie de ITs-categorieën gelden dezelfde toegankelijkheidseisen (zie deel 3-CRITERIA). Het verschil kan zitten in het van toepassing verklaren van de eisen of niet. E.e.a. is afhankelijk van de locatie en de situatie.

Bovenstaande categorieën kunnen worden toegepast in situaties zoals hieronder aangegeven.

	Bezoekers	Iedereen	Speciaal
Gebiedsdefinitie:	ITs-Basis	ITs-Totaal	ITs-Plus
Object soort:			
Gebouwen (m.u.v. woningen)	X	X	X
Woningen	-	X	X
Gebieden (openbare weg / semiopenbaar)	-	X	-
Openbaar vervoer (alleen bezoekers / reizigers)	X	X	X
Evenementen, Festivals, Tijdelijke situaties	X	X	-
Themaparken (dierentuin, pretpark, etc.)	X	X	X
Objecten (gebruiksobjecten)	-	X	X

In een aantal situaties worden niet aan alle ruimten van een object toegankelijkheidseisen gesteld. Om aan te geven waar deze nuancering ligt, is het begrip drempelwaarde geïntroduceerd (zie deel 4-DREMPELWAARDEN).

De drempelwaarde, meestal op basis van een percentage, geeft per gebouwsoort voor specifieke ruimten aan hoeveel van die ruimten/voorzieningen ten minste aan de ITstandaard moeten voldoen.

Voorbeeld:

Een parkeergarage is 'ITs-Basis' waardig indien, naast de algemene voorzieningen, van de 100 parkeerplaatsen 2 plaatsen (drempelwaarde = 2%) aan de toegankelijkheidscriteria voldoen.

Een parkeergarage is 'ITs-Totaal' waardig indien er 5 parkeerplaatsen per 100 integraal toegankelijk zijn.

Toepassing/gebruikers

Bij elk object zijn diverse gebruikersgroepen te onderscheiden met een verschillende relatie tot de gewenste toegankelijke kwaliteit van het object. ITstandaard eisen worden niet gesteld ten behoeve van technische mensen die in een object aanwezig (kunnen) zijn om het object zelf, of de installaties van dat object (zoals de lift), te onderhouden of uit te breiden.

In de volgende tabel wordt weergegeven welke gebruikersgroep bij een bepaald gebouw uitgangspunt vormt voor de ITs.

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

Hoofdfunctie	Gebruikers	ITs-Basis	ITs-Totaal
1. Woonfunctie			
woning, woonwagen	bewoners bezoekers		
woongebouw	bewoners bezoekers technische mensen	■	
verzorgingshuis, verpleeghuis, woonvoorziening lichamelijk gehandicapten, woonvoorziening verstandelijk gehandicapten	bewoners bezoekers personeel technische mensen	■ ■ 	■ ■ ■
2. Bijeenkomstfunctie			
theater, schouwburg, concertzaal, bezoekerscentrum, museum, tentoonstellingsruimte, stadion, clubgebouw (niet-sport), scoutinggebouw, dorps huis/buurthuis/wijkcentrum, trouwzaal, bibliotheek	publiek spelers/artiesten/sprekers personeel technische mensen	■ ■ 	■ ■ ■
bioscoop restaurant, café, brasserie, kantine	publiek/bezoekers/gasten personeel technische mensen	■ 	■ ■
uitvaartcentrum/aula crematorium	bezoekers personeel technische mensen	■ 	■ ■
kinderdagverblijf peuterspeelzaal dagverblijf gehandicapten	bezoekers "verblijvers" personeel technische mensen	■ ■ 	■ ■ ■
3. Celfunctie			
gevangenis politiebureau/politiedistrictsbureau	bezoekers gedetineerden/gehechten personeel technische mensen	■ ■ 	■ ■ ■
4. Gezondheidszorgfunctie			
ziekenhuis/polikliniek, revalidatiecentrum gezondheidszorgcentrum RIAGG (geestelijke gezondheidszorg) praktijkruimte (huisarts, tandarts, psycholoog, etc.)	bezoeker patent/cliënt personeel technische mensen	■ ■ 	■ ■ ■
5. Industriefunctie			
	bezoekers / gasten medewerkers/personeel technische mensen	■ 	■ ■
6. Kantoorfunctie			
overheidskantoor, gemeentelijk kantoor, gemeentehuis, stadsdeelkantoor, GGD, GSD, postkantoor, bankkantoor, (bankshop,) verzekeringskantoor, justitie (rechtbank, gerechtshof, arrondissementsparket) politiebureau, arbeidsbureau, belastingkantoor, Kamer van Koophandel, woningbouwvereniging, informatiekantoor (VVV, ANWB, reisbureau), overige kantoorruimte	bezoekers medewerkers / personeel technische mensen	■ 	■ ■
7. Logiesfunctie			
Hotel, jeugdherberg, vakantiehuis/ bungalow	bezoekers/gasten medewerkers / personeel technische mensen	■ 	■ ■
8. Onderwijsfunctie			
basisschool, middelbare school, beroepsonderwijs, lager beroepsonderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, hoger beroepsonderwijs, universiteit, muziekschool, conservatorium, volwassenenonderwijs, vormingscentra, naschoolse opvang	leerlingen/cursisten personeel (leerkrachten, gastdocenten, directie, ander personeel) bezoekers (ouders) technische mensen	Onderwijsgebouwen alleen op basis van	■ ■ ■

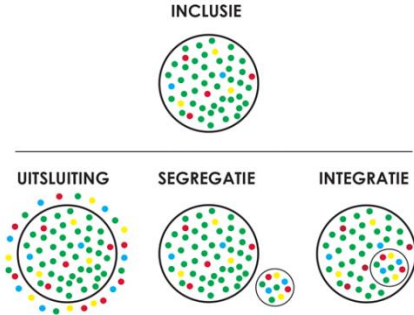
Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

Hoofdfunctie	Gebruikers	ITs-Basis	ITs-Totaal
9. Sportfunctie			
sporthal, diverse sportruimtes (fitnessruimte, bowlingbaan, etc.), gymzaal, zwembad, sportveld, buitensportaccommodatie, watersportvoorziening	bezoekers	■	■
	sporters	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
10. Winkelfunctie			
winkel, apotheek, benzinestation, postkantoor	bezoekers/klanten	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
11. Overige gebruiksfunctie			
stationsgebouw, transferium, parkeergarage, sanitair gebouw,	bezoekers/gebruikers/reizigers	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
winkelcentrum (overdekt)	bezoekers/klanten	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
12. Bouwwerken (geen gebouw zijnde)			
vissteiger, brug, uitkijkpost, (vogel/wild)kijkhut	bezoekers	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
13. Openbare ruimte (stedenbouwkundig gebied of landschap)			
straat, wijk, natuurgebied, park	bezoekers	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
14. Niet- (of semi-) openbare ruimte (diverse functies)			
vakantie/bungalowpark, camping pretpark, dierentuin, park, (botanische) tuinen, natuurgebied, speeltuin, volkstuin	bezoekers	■	■
	bezoekers	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		
15. Vervoermiddel			
trein, tram, bus, taxi, boot (veerdienst/rondvaart), vliegtuig	bezoekers/klanten		
	medewerkers/personeel		
	technische mensen		
16. Product, apparaat, inrichtingselement			
lift, deurautomaat, tourniquet, geldautomaat, publieke telefoon, sanitair toestel, balie, (vast) meubilair, hang- en sluitwerk, vluchtapparaat, e.d.	gebruikers		
	technische mensen		
17. Tijdelijke voorziening			
evenement, tentoonstelling, circus, noodgebouw, tijdelijk paviljoen	bezoekers/klanten	■	■
	spelers/artiesten/sprekers	■	■
	medewerkers/personeel		■
	technische mensen		

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

1 05	Begrippen	ALGEMEEN Versie: 2018
Object	Het verzamelwoord voor gebouwen, producten, voorzieningen, parken (waaronder o.a. dieren- en attractieparken), openbaar vervoer en openbaar gebied.	
Bedieningselement	Alle elementen die door middel van een handeling kunnen worden bediend, zoals grepen, handvatten en knoppen aan deuren en ramen, automaten of apparaten. Bijvoorbeeld: liften, ventilatiesystemen, intercomsystemen, telefoons, parkeerautomaten, betaalautomaten, pin/chipautomaten, koffie-/theeautomaten, drank-/snoepautomaten, volgnummerautomaten, internetzuil (waarbij toetsenbord en muis bedienbaar moeten zijn), informatiezuil, computerwerkplek, cataloguscomputer en dergelijke.	
Braille	Een speciaal voor blinden ontwikkeld lees- en schrijffabet. Braille is een zogenaamd reliëfalfabet: de letters en andere aanduidingen worden door middel van voelbare puntjes die met de vingertoppen 'gelezen' kunnen worden, aangegeven.	
FM- en IR-installatie	Zend- en ontvanginginstallatie, o.a. ten behoeve van mensen met een auditieve beperking, via Radiofrequenties (RF) of Infrarood (IR) bestaande uit zender/straler(s) + meerdere ontvangers met koptelefoon of kinbeugels en meerdere ontvangers met halslus.	
Gebruiksfunctie	Gedeelten van één of meer bouwwerken op een perceel of standplaats, die dezelfde gebruiksbestemming hebben en die samen een gebruikseenheid vormen.	
Routegeleiding	Voorziening om voor blinden en slechtzienden het volgen van een route mogelijk te maken. Voelbaar door herkenbaar, afwijkend reliëf in de vloerafwerking en/of bestrating. Routegeleiding kan op een natuurlijke wijze door gebruik te maken van de met de taststok voelbare randen van de looproute, zoals continu doorlopende opsluitbanden, gevels, afrasteringen en balustrades. Dit is een zogenoemde (natuurlijke) gidslijn. Waar deze natuurlijke begeleiding ontbreekt, is een aanvullende voorziening nodig in de vorm van een geprofileerde afwerking van het loopoppervlak in de richting van de looproute, een zogenoemde geleidelijn. (zie www.pbtconsult.nl , Ontwerprichtlijnen Routegeleiding).	
GPA	Gehandicapten Parkeerplaats Algemeen, parkeerplaats gereserveerd voor mensen die een gehandicaptenparkeerkaart hebben. Wordt ook wel AGP of AIP genoemd.	
Helling	Een schuin op- of aflopend(e) vloer of terrein die de verbinding vormt tussen twee verschillende hoogtes.	
Hellingbaan	Een aangelegde helling die hoofdzakelijk door rolstoelgebruikers en/of mensen met een beperkte beenfunctie wordt gebruikt om geringe (tot 1 meter) hoogteverschillen te overbruggen.	
Inclusie	Een recht voor personen met een beperking en tegelijkertijd een plicht voor de samenleving om een inclusieve maatschappij te ontwerpen. 	
Integraal toegankelijke badruimte	Badruimte die mede toegankelijk is voor rolstoel- en rollatorgebruikers.	
Integraal toegankelijke	Toiletruimte die mede toegankelijk is voor rolstoel- en rollatorgebruikers.	

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

toiletruimte	
Loopafstand	Afstand tussen twee punten gemeten langs een denkbeeldige kortst realiseerbare vloeiend verlopende lijn.
Looproute	Route die bestemd is voor voetgangers (met of zonder loophulpmiddel).
Noodtrappenhuis	Trappenhuis in een gebouw/complex uitsluitend bedoeld om in geval van calamiteiten te gebruiken om het pand te kunnen verlaten. Een noodtrappenhuis is uitdrukkelijk niet bedoeld voor het reguliere dagelijks gebruik.
Onderrijdbaar	Voornamelijk gebruikt voor inrichtingselementen. Ten behoeve van rolstoelgebruikers die met de rolstoel onder een tafel, werkblad of automaat moeten kunnen komen.
Ringleiding	Zorgt ervoor dat slechthorenden met een hoortoestel het geluid van televisie, radio of het geluid in bijvoorbeeld een concertzaal of kerk kunnen beluisteren. Het geluidssignaal wordt aangesloten op een versterker. Deze versterker zendt het geluidssignaal door een draad (de ring) die in lussen langs plint of plafond is aangelegd. Door middel van inductie ontvangt het hoortoestel het signaal uit de ringleiding. Elke individuele luisteraar met een hoortoestel kan draadloos gebruikmaken van deze ringleiding.
Rookcompartiment	Het gedeelte van één of meer gebouwen bestemd voor maximaal uitbreidingsgebied van rook.
Rookvrije vluchtroute	Van rook gevrijwaarde route die begint bij een toegang van een rookcompartiment of een sub-brandcompartiment, uitsluitend voert over vloeren, trappen of hellingbanen en eindigt op een veilige plaats, zonder dat gebruik behoeft te worden gemaakt van een lift.
Technische ruimte	Ruimte voor het plaatsen van de apparatuur, noodzakelijk voor het functioneren van een gebouw, zoals een meterruimte, een liftmachineruimte en een stookruimte.
Toegangsroute	Route voor voetgangers vanaf de openbare weg tot aan de entree van het gebouw.
Toegankelijkheidssector	Gedeelte van een gebouw dat mede toegankelijk is voor rolstoel- en rollatorgebruikers.
Trap in de vluchtroute	Een trap bedoeld om in geval van calamiteiten te gebruiken om jezelf in veiligheid te brengen.
Trappenhuis	Verkeersruimte waarin zich een trap bevindt.
Trottoirverlaging	Verlaging in het trottoir die het mogelijk maakt de rijbaan of een andere aangrenzende weg te bereiken.
Vals plat	Een schuin op- of aflopend(e) pad, vloer of terrein die de verbinding vormt tussen twee verschillende hoogtes met een helling flauwer dan 1:25.
Veiligheidstrappenhuis	Trappenhuis waardoor een brand- en rookvrije vluchtroute voert en dat in de vluchtrichting <u>uitsluitend</u> kan worden bereikt vanuit een niet-besloten ruimte.
Verblijfsgebied	Gedeelte van een gebruiksfunctie met ten minste een verblijfsruimte, bestaande uit één of meer op dezelfde bouwlaag gelegen aan elkaar grenzende ruimten anders dan een toiletruimte, een badruimte, een technische ruimte of een verkeersruimte.
Verblijfsruimte	Ruimte voor het verblijven van mensen, dan wel een ruimte waarin de voor een gebruiksfunctie kenmerkende activiteiten plaatsvinden.
Verkeersruimte	Ruimte anders dan een ruimte in een verblijfsgebied, een toiletruimte, een badruimte of een technische ruimte, bestemd voor het bereiken van een andere ruimte.
Verkeersroute	Route die begint bij een toegang van een ruimte, uitsluitend voert over vloeren, trappen of hellingbanen en eindigt bij de toegang van een andere ruimte.

DEEL

HOOFDSTUKKEN

- 01 Licht
- 02 Zicht
- 03 Akoestiek
- 04 Oriëntatie
- 05 Verplaatsing
- 06 Gebruiksruimte

ERGONOMISCHE UITGANGSPUNTEN

2	ERGONOMIE	Ergonomische uitgangspunten Versie: 2018
---	------------------	---

01-LICHT

VERLICHTING

Definitie	Licht is een van de belangrijkste omgevingsfactoren van een ruimte, werkplek, verblijfsgebied, verkeersruimte etc. De benodigde verlichting in een situatie hangt af van wat er gedaan moet worden, en kan verdeeld worden in drie categorieën: Oriënteren, Markeren en Taak.
Eisen	Verlichtingssterkte wordt uitgedrukt in de eenheid lux . (1 lux = 1 lumen/m ²)
	Buiten:
	<i>Algemeen</i> ≥ 10 lux op het loopoppervlak
	<i>Markeringsverlichting</i> ≥ 50 lux op het te markeren object
	Binnen:
	<i>Algemeen</i> ≥ 50 lux op het loopoppervlak
	<i>Markeringsverlichting binnen</i> ≥ 100 lux op het te markeren object
	<i>Werkplekverlichting</i> Van 200 tot 2.000 lux op het werkvlak

VERLICHTINGSBALANS

Definitie	Menselijke ogen passen zich pas na enige tijd aan de lichtsituatie aan. Een gelijkmatige verlichting is daarom van belang. Reflectiewaarden van grote oppervlakten zijn ook van invloed op de gelijkmatigheid van de verlichting. De verhouding tussen de hoeveelheid licht die door een vlak wordt gereflecteerd en de lichtstroom die op dat vlak valt, is de lichtreflectiewaarde (LRV).
Eisen	Verlichtingsniveaus Tussen twee aaneengesloten ruimten: ≤ 1:3
	Helderheidscontrasten Verhouding tussen reflectiefactoren van grote naast elkaar gelegen vlakken: ≤ 1:3

CONTRAST

Definitie	Iedere kleur heeft een lichtreflectiewaarde (LRV). <i>bijv. RAL9010-Wit = 0,85; RAL9005-Zwart = 0,4</i> Het verschil in lichtreflectiewaarden tussen twee kleuren (bijvoorbeeld tussen een markering en ondergrond) wordt <i>contrastwaarde</i> genoemd. De contrastwaarde (K) wordt bepaald met behulp van de formule van Michelson. $K = \frac{L_{max} - L_{min}}{L_{max} + L_{min}}$ K: Contrastwaarde L_{max}: Lichtreflectiewaarde van de lichte kleur L_{min}: Lichtreflectiewaarde van de donkere kleur Een grote contrastwaarde is nodig voor het goed kunnen zien van belangrijke onderdelen van de omgeving, met name de contouren van objecten (bijv. obstakels in een looproute, traptreden, informatieschermen). Geschikte kleurcombinaties zijn: geel-blauw, lichtgroen-donkerrood, lichtgroen zwart. Ongeschikte kleurcombinaties zijn: rood-groen en rood-zwart.
------------------	---

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

Reflectiewaarden

In onderstaande tabel een overzicht van de lichtreflectiewaarde (LRV) van de RAL-kleuren.

Kleurnr.	Kleur	LRV	Kleurnr.	Kleur	LRV
RAL 1000	Grünbeige	0,524	RAL 6003	Olivgrün	0,11
RAL 1001	Beige	0,487	RAL 6004	Blaugrün	0,074
RAL 1002	Sandgelb	0,464	RAL 6005	Moosgrün	0,07
RAL 1003	Signalgelb	0,521	RAL 6006	Grauliv	0,076
RAL 1004	Goldgelb	0,445	RAL 6007	Flaschengrün	0,064
RAL 1005	Honiggelb	0,362	RAL 6008	Braungrün	0,062
RAL 1006	Maisgelb	0,403	RAL 6009	Tannengrün	0,061
RAL 1007	Narzissengelb	0,401	RAL 6010	Grasgrün	0,154
RAL 1011	Braunbeige	0,286	RAL 6011	Resedagrün	0,211
RAL 1012	Zitronengelb	0,504	RAL 6012	Schwarzgrün	0,07
RAL 1013	Perlweiss	0,716	RAL 6013	Schilfgrün	0,206
RAL 1014	Elfenbein	0,594	RAL 6014	Gelboliv	0,08
RAL 1015	Hellelfenbein	0,688	RAL 6015	Schwarzoliv	0,07
RAL 1016	Schwefelgelb	0,749	RAL 6016	Türkisgrün	0,126
RAL 1017	Safrangelb	0,528	RAL 6017	Maisgrün	0,205
RAL 1018	Zinkgelb	0,671	RAL 6018	Gelbgrün	0,28
RAL 1019	Graubeige	0,311	RAL 6019	Weissgrün	0,589
RAL 1020	Olivgelb	0,304	RAL 6020	Chromoxidgrün	0,084
RAL 1021	Rapsgelb	0,576	RAL 6021	Blassgrün	0,325
RAL 1023	Verkehrsgelb	0,576	RAL 6022	Braunoliv	0,065
RAL 1024	Ockergelb	0,341	RAL 6024	Verkehrsgrün	0,196
RAL 1027	Currygelb	0,271	RAL 6025	Farngrün	0,165
RAL 1028	Melonengelb	0,503	RAL 6026	Opalgrün	0,102
RAL 1032	Ginstergelb	0,46	RAL 6027	Lichtgrün	0,435
RAL 1033	Dahliengelb	0,474	RAL 6028	Kiefergrün	0,103
RAL 1034	Pastellgelb	0,463	RAL 6029	Minzgrün	0,136
RAL 1037	Sonnengelb	0,43	RAL 6031	Bronzegrün	0,077
RAL 2000	Gelborange	0,301	RAL 6032	Signalgrün	0,186
RAL 2001	Rotorange	0,188	RAL 6033	Minttürkis	0,223
RAL 2002	Blutorange	0,174	RAL 6034	Pastelltürkis	0,38
RAL 2003	Pastellorange	0,378	RAL 7000	Fehgrau	0,254
RAL 2004	Reinorange	0,259	RAL 7001	Silbergrau	0,314
RAL 2008	Hellrotorange	0,319	RAL 7002	Olivgrau	0,224
RAL 2009	Verkehrsorange	0,25	RAL 7003	Moosgrau	0,204
RAL 2010	Signalorange	0,245	RAL 7004	Signalgrau	0,344
RAL 2011	Tieforange	0,319	RAL 7005	Mausgrau	0,181
RAL 2012	Lachsorange	0,266	RAL 7006	Beigegrau	0,171
RAL 3000	Feuerrot	0,133	RAL 7008	Khakigräu	0,154
RAL 3001	Signalrot	0,118	RAL 7009	Grüngrau	0,131
RAL 3002	Karminrot	0,116	RAL 7010	Zeltgrau	0,128
RAL 3003	Rubinrot	0,094	RAL 7011	Eisengrau	0,119
RAL 3004	Purpurrot	0,075	RAL 7012	Basaltgrau	0,139
RAL 3005	Weinrot	0,069	RAL 7013	Braungrau	0,108
RAL 3007	Schwarzrot	0,056	RAL 7015	Schiefergrau	0,113
RAL 3009	Oxidrot	0,088	RAL 7016	Anthrazitgrau	0,078
RAL 3011	Braunrot	0,086	RAL 7021	Schwarzgrau	0,063
RAL 3012	Beigerot	0,33	RAL 7022	Umbragrau	0,099
RAL 3013	Tomatenrot	0,121	RAL 7023	Betongrau	0,233
RAL 3014	Altrosa	0,284	RAL 7024	Graphitgrau	0,093
RAL 3015	Hellrosa	0,448	RAL 7026	Granitgrau	0,083
RAL 3016	Korallenrot	0,147	RAL 7030	Steingrau	0,293
RAL 3017	Rosé	0,227	RAL 7031	Blaugrau	0,161
RAL 3018	Erdbeerrot	0,197	RAL 7032	Kieselgrau	0,451
RAL 3020	Verkehrsrot	0,151	RAL 7033	Zementgrau	0,244
RAL 3022	Lachsrot	0,269	RAL 7034	Gelbgrau	0,279
RAL 3027	Himbeerrot	0,139	RAL 7035	Lichtgrau	0,584

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

	RAL 3031 Orientrot 0,143 RAL 4001 Rotilla 0,172 RAL 4002 Rotviolet 0,126 RAL 4003 Erikaviolett 0,246 RAL 4004 Bordeauxviolet 0,075 RAL 4005 Blaulilla 0,184 RAL 4006 Verkehrspurpur 0,127 RAL 4007 Purpurviolet 0,063 RAL 4008 Signaviolett 0,141 RAL 4009 Pastellviolet 0,281 RAL 4010 Telemagenta 0,19 RAL 5000 Violettblau 0,096 RAL 5001 Grünblau 0,081 RAL 5002 Ultramarinblau 0,068 RAL 5003 Saphirblau 0,06 RAL 5004 Schwarzblau 0,047 RAL 5005 Signalblau 0,092 RAL 5007 Brillantblau 0,145 RAL 5008 Graublau 0,07 RAL 5009 Azurblau 0,112 RAL 5010 Enzianblau 0,084 RAL 5011 Stahlblau 0,054 RAL 5012 Lichtblau 0,214 RAL 5013 Kobaltblau 0,061 RAL 5014 Taubenblau 0,207 RAL 5015 Himmelblau 0,174 RAL 5017 Verkehrsblau 0,101 RAL 5018 Türkisblau 0,218 RAL 5019 Capriblau 0,109 RAL 5020 Ozeanblau 0,068 RAL 5021 Wasserblau 0,151 RAL 5022 Nachtblau 0,057 RAL 5023 Fernblau 0,153 RAL 5024 Pastellblau 0,275 RAL 6000 Patinagrün 0,169 RAL 6001 Smaragdgrün 0,137 RAL 6002 Laubgrün 0,112	RAL 7036 Platingrau 0,315 RAL 7037 Staubgrau 0,23 RAL 7038 Achatgrau 0,454 RAL 7039 Quartzgrau 0,167 RAL 7040 Fenstergrau 0,359 RAL 7042 Verkehrsgrau A 0,303 RAL 7043 Verkehrsgrau B 0,113 RAL 7044 Seidengrau 0,477 RAL 7045 Telegrau 1 0,309 RAL 7046 Telegrau 2 0,253 RAL 7047 Telegrau 4 0,587 RAL 8000 Grünbraun 0,19 RAL 8001 Ockerbraun 0,198 RAL 8002 Signalbraun 0,127 RAL 8003 Lehmraun 0,132 RAL 8004 Kupferbraun 0,141 RAL 8007 Rehbraun 0,11 RAL 8008 Olivbraun 0,123 RAL 8011 Nussbraun 0,083 RAL 8012 Rotbraun 0,084 RAL 8014 Sepiabraun 0,072 RAL 8015 Kastanienbraun 0,08 RAL 8016 Mahagonibraun 0,069 RAL 8017 Schokoladenbraun 0,067 RAL 8019 Graubraun 0,069 RAL 8022 Schwarzbraun 0,045 RAL 8023 Orangebraun 0,185 RAL 8024 Beigebraun 0,134 RAL 8025 Blassbraun 0,139 RAL 8027 Lederbraun 0,071 RAL 8028 Terrabraun 0,083 RAL 9001 Cremeweiss 0,768 RAL 9002 Grauweiss 0,677 RAL 9003 Signalweiss 0,846 RAL 9005 Tiefschwarz 0,043 RAL 9010 Reinweiss 0,857 RAL 9011 Graphitschwarz 0,049
Eisen	Contrastwaarde	Tussen gebruiksobject en omgeving: 0,3 Tussen tekst en achtergrond: 0,3 Tussen belangrijke informatie en achtergrond: 0,6 Tussen gevaarlijk object en omgeving: 0,6

02-ZICHT

ZICHTLIJNEN

Definitie	De maximale en minimale hoogte van horizontale zichtlijnen wordt bepaald door staande, zittende, lange en kleine mensen. De gemiddelde kijkhoogte van kleine en lange mensen bepaalt de goede hoogte voor informatie die van dichtbij moet worden waargenomen. Informatie die van veraf moet kunnen worden gelezen, moet hoog worden aangebracht zodat men deze over de hoofden van anderen kan zien.	
Eisen	Staande positie:	Tussen 1,05 en 1,95m boven de vloer
	Zittende positie:	Tussen 0,6 en 1,45m boven de vloer
	Informatie dichtbij:	Tussen 1,4 en 1,6m boven de vloer
	Informatie veraf:	≥ 2,3m boven de vloer
	Informatie van onderaf gelezen:	Informatie moet aangebracht zijn onder een hoek van 15° t.o.v. de loodlijn op het vloeroppervlak (informatie-oppervlak moet naar beneden zijn gericht)

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

LEESBAARHEID

Definitie	We onderscheiden tekst die van dichtbij en tekst die van veraf gelezen moet kunnen worden. De 'leesafstand' is de afstand tussen oog en tekst. De 'kritieke leesafstand' is de afstand gemeten van de plek waar de informatie moet zijn/worden waargenomen.	
Eisen	Tekst op kleine leesafstand: ($\leq 1m$)	Karakterhoogte $\geq 10mm$
	Tekst op grote leesafstand: ($>5m$)	Karakterhoogte 5% van de leesafstand. (voorbeeld: leesafstand 10m = karakterhoogte 50mm)

REDUNANTIE

Definitie	Het voor blinden en slechtzienden hoorbaar maken van visuele informatie met behulp van gesproken tekst. Het voor doven en slechthorenden zichtbaar maken van auditieve informatie met behulp van lichtsignalen en/of displays.	
Eisen	Intercom en deurgrendeling:	Geluid- en lichtsignaal
	Alarmsysteem:	Geluid- en lichtsignaal
	Liftekooi:	Gesproken tekst en visuele aanduiding
	Omroepbericht (bijv. bij het OV):	Gesproken tekst en visuele aanduiding

03-AKOESTIEK

Definitie	De akoestiek van een ruimte moet mensen in staat stellen om op een normaal volume op een prettige manier met elkaar te kunnen praten, te bellen of naar muziek te luisteren.	
Eisen	Spraakverstaanbaarheid:	Nagalmtijd tussen 0,4 en 0,8 seconde
	Specifieke activiteiten:	Nagalmtijd laten bepalen door expert

04-ORIËNTATIE

Algemeen	Kunnen oriënteren en begrijpen waar je naar toe moet, is een voorwaarde om te kunnen functioneren in een buitenruimte of gebouw. Niet iedereen oriënteert zich op dezelfde manier (voorbeeld: mensen met een visuele beperking oriënteren zich op een andere manier dan mensen met een auditieve beperking).	
Eisen	Buiten:	- Op relevante afstand, d.w.z. de plek waar de informatie moet zijn/worden waargenomen, zichtbare en als zodanig herkenbare entree - Goede verlichting van routes tussen openbare weg en de hoofdentree. (zie ook hoofdstuk 2-01 Licht) - Dezelfde route tussen openbare weg en de hoofdentree voor iedereen (geen onderscheid in routes voor mensen met en zonder beperking) - Dezelfde entree voor iedereen (geen onderscheid in entree voor mensen met en zonder beperking)
	Binnen:	- Ontvangstbalie in de zichtlijn van de entree - Verticale stijpunten (liften en trappen) gegroepeerd gepositioneerd en duidelijk aangegeven - Relevante ruimten, onderdelen, afdelingen, bouwlagen met duidelijke bewegwijzering aangegeven - Dezelfde verkeersroutes in het gebouw voor iedereen (geen onderscheid in routes voor mensen met en zonder beperking) - Verkeersroutes duidelijk herkenbaar - Goede verlichting (zie ook hoofdstuk 2-01 Licht).

05-VERPLAATSING

HORIZONTAAL

Uitgangspunten	Loopruimte:	
	Vrije hoogte	$\geq 2,3m$
	Vrije breedte (niet passeren)	$\geq 0,9m$

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

Vrije breedte (incidenteel passeren)	$\geq 1,2\text{m}$
Vrije breedte (regelmatig passeren)	$\geq 1,8\text{m}$
Loopoppervlak-afwerking:	
Dwarshelling	$\leq 1:50$
Stroefheid (R-waarde)	≥ 9
Drempels	$\leq 20\text{mm}$
Oneffenheden	$\leq 5\text{mm}$
Materiaal	Vast (geen grind, zand etc.)
Loopafstanden:	
Tussen rustplaatsen	$\leq 200\text{m}$
Gemiddelde loopsnelheid	$\leq 3,5\text{km/uur}$

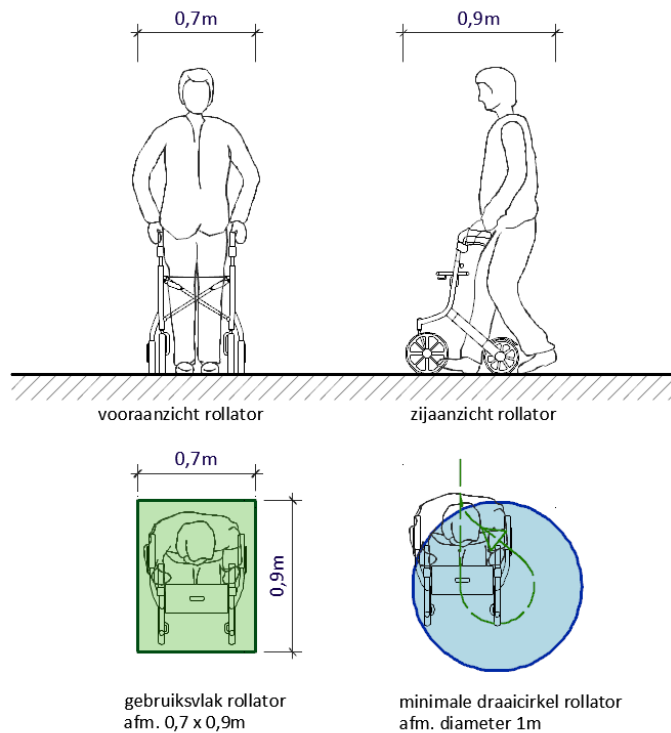
VERTICAAL

Uitgangspunten	Mogelijkheden:	
	Trap	2x optrede +1 aantrede = 0,57 – 0,67m (optrede $\leq 185\text{mm}$)
	Lift	Afmetingen geschikt voor scootmobiel gebruik
	Hellingbaan	Helling afhankelijk van de te overbruggen hoogte (max. 1m)
	Vals plat (geen hellingbaan)	Hellingshoek flauwer dan 1:25

06-GEBRUIKSRUIMTE

ROLLATOR

Maten

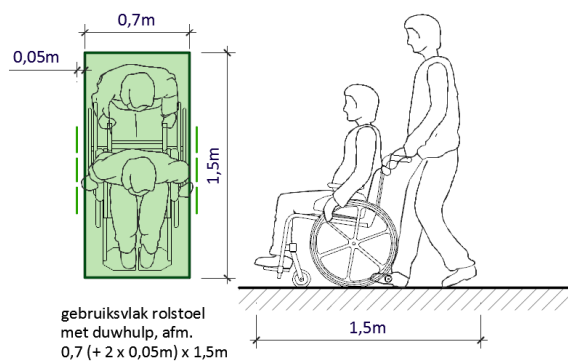
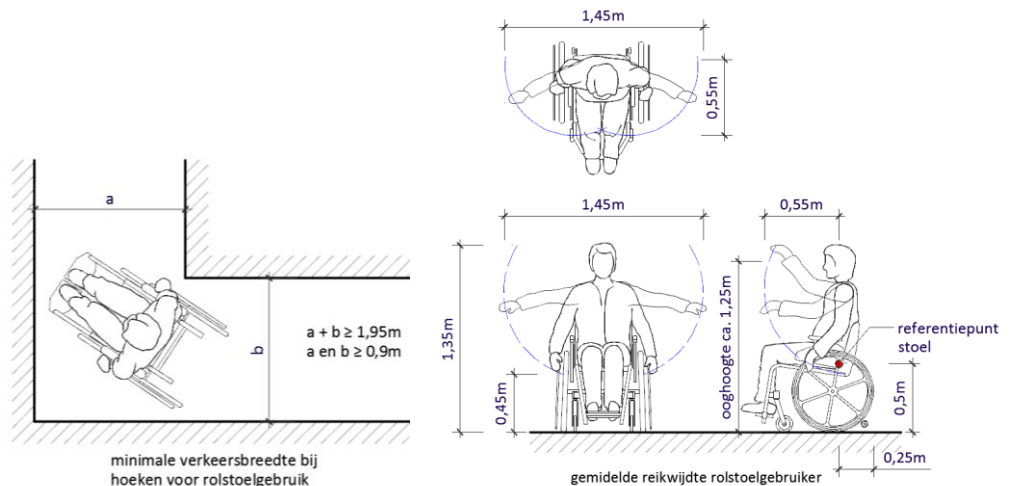
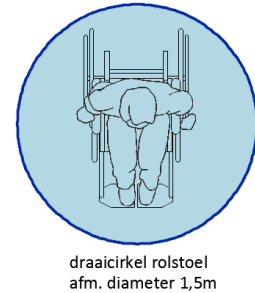
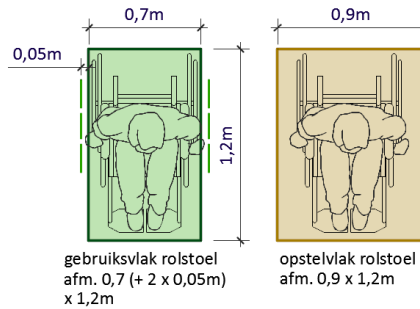
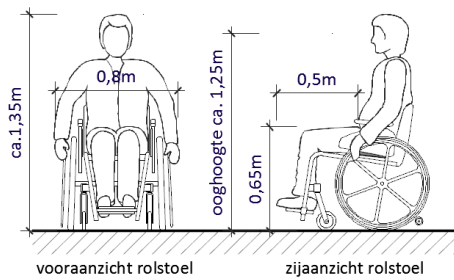

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

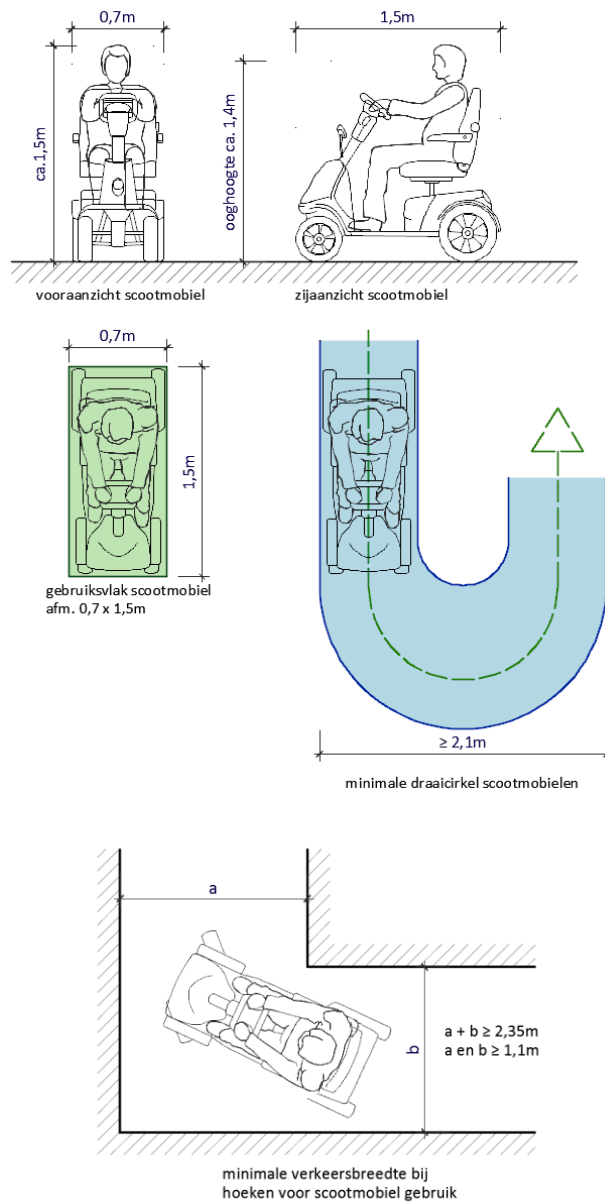
ROLSTOEL

Maten

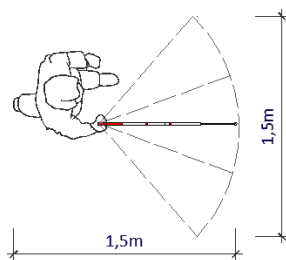
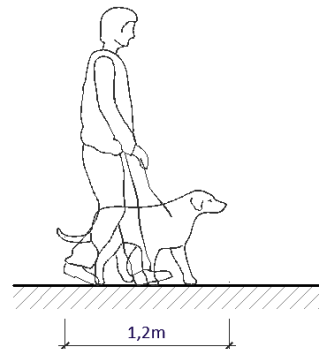
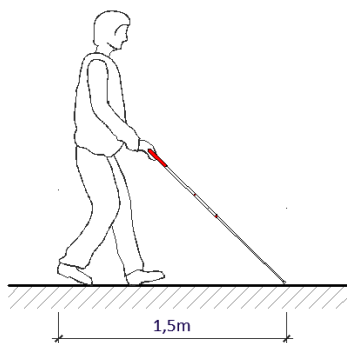
SCOOTMOBIEL

Maten

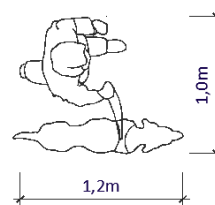

PERSOON MET TASTSTOK en/of HULP- GELEIDEHOND

Maten

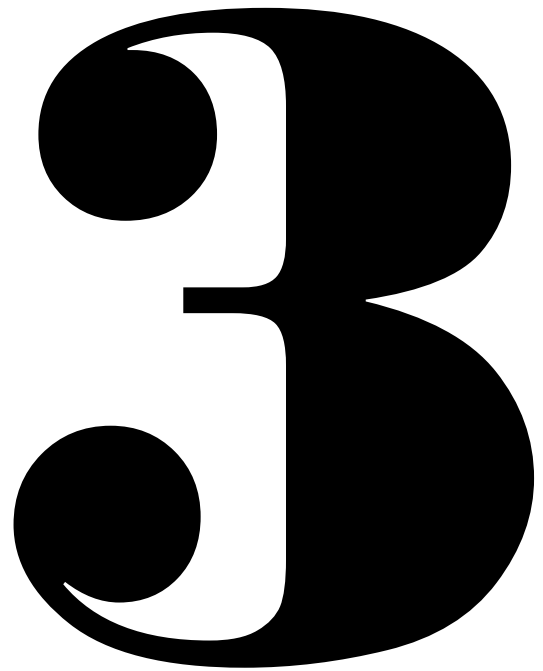

gebruiksruimte stokloper
(blinde- of slechtziende persoon)
afm. 1,5 x 1,5m

gebruiksruimte persoon met geleidehond
afm. 1,2 x 1,0m

DEEL

HOOFDSTUKKEN

- 00 Indeling criteria
- 01 Buitengebied
- 02 Hoofdentree
- 03 Hor. Verkeersruimte
- 04 Vert. Verkeersruimte
- 05 Ruimten en Gebieden
- 06 Inrichtingselementen
- 07 Sanitair
- 08 Evacuatievoorzieningen
- 09 Informatievoorzieningen

CRITERIA

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

00 - Algemeen	Indeling criteria	CRITERIA
		Versie: 2018

Opbouw / indeling criteria

Een gebouw/complex wordt binnen de ITstandaard verdeeld in onderstaande zones:

Zone	Omschrijving
H1 Buitengebied 	Gelijkwaardige (obstakelvrije) toegangsroute tussen openbare ruimte en hoofdentree van het object. Incl. OV-haltes, parkeervoorzieningen en afzet- en opstapplaatsen.
H2 Hoofdingang 	Een voor iedereen gelijkwaardig bruikbare hoofdingang (met bijbehorende faciliteiten) van het object.
H3 Horizontale verkeersruimte 	Alle, obstakelvrije en gelijkwaardige verkeersruimten binnen het gedefinieerde ITstandaard gebied een in een object.
H4 Verticale verkeersruimte 	Verticale stijgpunten (trappen, hellingbanen en liften) in een object naar en binnen het gedefinieerde ITstandaard gebied.
H5 Ruimte en Gebieden 	Voor iedereen gelijkwaardig bruikbare gebruiksruidten en gebieden binnen het gedefinieerde ITstandaard gebied.
H6 Inrichtingselementen 	Gelijkwaardig gebruik mogelijk van diverse inrichtingselementen zoals meubilair en automaten.
H7 Sanitair 	Specifiek aangepaste sanitaire voorzieningen.
H8 Evacuatievoorzieningen 	Dit onderdeel is nog niet opgenomen in de ITstandaard omdat er nog onvoldoende consistente wetgeving op dit terrein bestaat.
H9 Informatievoorzieningen 	Voor iedereen gelijkwaardig bruikbare routing, signing en andere vormen van informatievoorzieningen in en rond het gebouw/complex.

De hierboven beschreven zones zijn onderverdeeld in de volgende 3 groepen:

Groep	Omschrijving
Gebieden	Gebieden of ruimten waar binnen de structuur van ITstandaard specifieke toegankelijkheidseisen aan worden gesteld
Plekken	Functies binnen een object of ruimte waar specifieke toegankelijkheidseisen aan worden gesteld.
Elementen	Onderdelen/bouwelementen van de Gebieden en/of Plekken waar specifieke toegankelijkheidseisen aan worden gesteld.

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

H1 Buitengebied		
A01	Parkeervoorziening	
A02	Parkeergarage	
A03	Toegangsroute	
B01	Afzet- en Opstapplaats	
C01	Parkeerplaats (GPA)	
C02	Routegeleiding	
C03	Buitentrap	
H2 Hoofdingang		
A01	Hoofdentree	
H3 Horizontale verkeersruimte		
A01	Verkeersruimte	
C01	Rolpad	
C02	Hoogteverschil in verkeersruimte	
C03	Leuning	
C04	Borstwering	
H4 Verticale verkeersruimte		
A01	Stijgpunt	
C01	Trapleuning	
C02	Trap	
C03	Tribunetrap	
C04	Noodtrap	
C05	Fietsentrap	
C06	Hellingbaan	
C07	Lift	
C08	Hefplateaulift	
C09	Trap(plateau)lift	
C10	Roltrap	
C11	Rolpad	
H5 Ruimten en Gebieden		
A01	Verblijfsruimte	
A02	Scootmobiel berging	
A03	Kleedruimte	
B01	Opstelvlak	
C01	Vrije hoogte	
C02	Vloer	
C03	Deur	
C04	Schuifdeur	
C05	Tourniquet	
C06	Draaihek	
C07	Sluis	
C08	Poort	
C09	Deurgreep	
C10	Deurkruk	
C11	Deurdranger	
C12	Deurautomaat	
C13	Bel	
C14	Brievenbus	
C15	(video)Intercom	
C16	(vloer) Spleet	
C17	Niveaueverschil	
C18	Parkeerplaats scootmobiel	
C19	Glas	

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

H6 Inrichtingselementen

B01	Eetplek
B02	Zitplek
B03	Slaapplek
B04	Werkplek
B05	Rolstoel toeschouwersplaats
B06	Bloktredetribune
B07	Podium
C01	Bedieningselement
C02	Info- Receptiebalie
C03	Uitgiftebalie – Toonbank
C04	Tafel – Werkblad
C05	Stoel
C07	Bed
C08	Kast – Schap
C09	Locker
C10	Schuiflade
C11	Garderobe
C12	Keukenwerkblad
C13	Apparaat – Automaat
C14	Betaal- PIN apparaat
C15	Slechthorenden voorziening

H7 Sanitair

A01	Toiletruimte (IT)
A02	Toiletruimte (bezoekbaar horeca toilet)
A03	Toiletruimte (bezoekbaar)
A04	Doucheruimte (IT)
A05	Sanitairruimte (IT)
A06	Groepsdoucheruimte
C01	IT-Toiletpot
C02	IT-Wastafel
C03	IT-Sanitairbeugel
C04	IT-Alarminstallatie
C05	IT-Douche
C06	Douchezitje
C07	Douche

H8 Evacuatievoorzieningen

Dit hoofdstuk moet nog nader worden uitgewerkt

H9 Informatievoorzieningen

C01	Informatiebord – Scherm
C02	Display – Touchscreen
C03	Braille tekst
C04	Tactiele tekst

4

DEEL

HOOFDSTUKKEN

- 01 Gebieden
- 02 Plekken
- 03 Elementen

DREMPELWAARDEN

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

4	Gebieden	DREMPELWAARDEN
01		Versie: 2018

Gebied	Situatie	ITs code	Perc./ Aantal	Afgerond naar boven op een heel getal
Hotelkamer	Hotel/logiesgebouw etc.		2%	van het totaal aantal kamers
(vakantie) Huisje	Vakantiepark		2%	van het totaal aantal (vakantie)huisjes
Attractie	Vakantie- pretpark, dierentuin		50%	van het totaal aantal attracties
Dierenverblijf	Dierentuin		50%	van het totaal aantal dierenverblijven
(privé)Volkstuin	Volkstuinencomplex		50%	van het totaal aantal (privé)volkstuinen
Speeltoestel	Speeltuin		50%	van het totaal aantal speeltuinen
Drinkplek/ tafel/eetplek	Café – Restaurant		50%	van het totaal aantal speeltuinen
Cel	Politiebureau, gerechtsgebouw, detentiecentrum		2%	van het totaal aantal cellen
Alle soorten gebouwen	Toiletruimte IT	H7.A01	5%	van het totaal aantal toiletruimten IT
Gymzaal	Doucheruimte IT	H7.A04	1	Doucheruimte(n)
Gymzaal	(groeps) Kleedruimte		1	Kleedruimte(n)
Gymzaal	Individuele kleedruimte (mag worden gecombineerd met een docentenruimte)		1	Kleedruimte
Sporthal bedoeld voor gehandicapten sport	Doucheruimte IT	H7.A04	alle	Doucheruimte(n)
Sporthal bedoeld voor gehandicapten sport	(groeps) Kleedruimte		alle	Kleedruimte(n)
Sporthal of Zwembad	Doucheruimte IT	H7.A04	5%	van het totaal aantal doucheruimten IT (bij combinatiecomplexen (sporthal en zwembad) gelden deze waarden voor beide activiteiten afzonderlijk)
Sporthal of Zwembad	(groeps) Kleedruimte		20%	van het totaal kleedruimten (bij combinatiecomplexen (sporthal en zwembad) gelden deze waarden voor beide activiteiten afzonderlijk)
Sporthal of Zwembad	Individuele kleedruimte (mag worden gecombineerd met een Sanitairruimte IT)		1	stuks kleedruimten (bij combinatiecomplexen (sporthal en zwembad) gelden deze waarden voor beide activiteiten afzonderlijk)
Woongebouw (algemeen)	Scootmobielberging	H5.A02	5%	van het totaal aantal bergingen
Woongebouw (ouderen en zorg)	Scootmobielberging	H5.A02	20%	van het totaal aantal bergingen
Woongebouw (1-kamerwoningen (jongeren/studenten))	Scootmobielberging	H5.A02	2%	van het totaal aantal bergingen
Winkelcentrum	Winkels		50%	van het totaal aantal winkels in het winkelcentrum

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

4	Plekken	DREMPELWAARDEN
02		Versie: 2018

Plek	Situatie	ITs code	Perc./ Aantal	Afgerond naar boven op een heel getal
Rolstoel toeschouwersplaatsen	Zalen/tribunes etc.: ≤ 100plaatsen 101 – 500 plaatsen 501 – 1500 plaatsen 1501 – 5000 plaatsen > 5000 plaatsen <i>Rekenvoorbeeld:</i> <i>Schouwburg 1700 plaatsen.</i> <i>Tot 100 = 2 stuks</i> <i>101–500 (1% x 399) = 4 stuks</i> <i>501–1500 (0,5% x 999) = 5 stuks</i> <i>1501–1600 (0,2% x 199) = 1 stuks</i> <i>Totaal: 12plaatsen.</i> <i>50% van het hierboven</i> <i>genoemde plaatsen moet</i> <i>permanent beschikbaar zijn, de</i> <i>overige plaatsen mogen bestaan</i> <i>uit verwijderbare stoelen.</i>	H6.B05	2% 1% 0,5% 0,2% 0,1%	van het totaal aantal zitplaatsen <i>hierbij moet de helft van het aantal toegankelijke zitplaatsen permanent fysiek in de ruimte aanwezig zijn, terwijl de andere helft mag (niet “moet”) zijn uitgevoerd als verplaatsbare unit die naar behoefte moet kunnen worden aangebracht</i>
Rolstoel reizigers-plaatsen	Bus		1 stuks	
Rolstoel reizigers-plaatsen	Trein/Tram/Metro/Lightrail: ≤ 30m gekoppelde rijtuigen 31 – 200m gekoppelde rijtuigen 201 - 300m gekoppelde rijtuigen > 300m gekoppelde rijtuigen		1 stuks 2 stuks 3 stuks 4 stuks	
Afzet en opstapplaats	≤ 5000m ² > 5000m ²		- 1 stuks	

Integrale Toegankelijkheid - ITstandaard 2018

voor de fysieke toegankelijkheid van gebouwen, gebieden, evenementen, objecten en openbaar vervoer

4	Elementen	DREMPELWAARDEN
03		Versie: 2018

Element	Situatie	ITs code	Basis	Afgerond naar boven op een heel getal
GPA	Op eigen terrein of op/aan de openbare weg	H1.C01	1	Stuks, per 10.000m2 gebouwoppervlakte
GPA	Algemeen (parkeerterrein/parkeergarage) ≤ 100 plaatsen 101 – 500 plaatsen 501 – 1500 plaatsen >1500 plaatsen <i>Rekenvoorbeeld: Parkeerplaats 392 plaatsen. Tot 100 (2% x 100) = 2 stuks 101 – 392 (1% x 291) = 3 stuks Totaal: 5 parkeerplaatsen</i>	H1.C01	2% 1% 0,5% 0,2%	% van het totaal parkeerplaatsen
Brievenbus	Algemeen	H2.C03	1	Stuks (Indien het betreffende element in het gebouw aanwezig is, moet dit element voldoen aan de ITs.)
(video)Intercom	Algemeen	H2.C04	1	Stuks (Indien het betreffende element in het gebouw aanwezig is, moet dit element
Lockers	Algemeen	H6.C09	2%	van het totaal aantal lockers
Garderobe	Garderobes voor zelfstandig gebruik	H6.C11	2%	van het totaal aantal garderobehaken
Slechthorenden voorziening	Zalen/tribunes etc.: < 50 plaatsen 51 – 500 plaatsen 501 – 1500 plaatsen 1501 – 3000 plaatsen > 3000 plaatsen <i>Rekenvoorbeeld: Schouwburg 1600 plaatsen. Tot 50 = 0 stuks 51–500 (20% x 349) = 70 stuks 501–1500 (10% x 999) = 100 stuks 1501–1600 (5% x 99) = 5 stuks Totaal: 175 plaatsen</i>	H6.C15	- 20% 10% 5% n.v.t.	van het totaal aantal zitplaatsen
Automaten t.b.v. primaire functies	Alle soorten objecten	H6.C13	10%	van het aantal automaten (per soort)